

Kursplan

för kurs på grundnivå

Svenska/svenska som andraspråk i mångfaldens skola II a, skolor F-6

10.0 Högskolepoäng

Swedish/Swedish as a Second Language in Multicultural Schools II a,

10.0 ECTS credits

Preschool Class - Year 6

Kurskod: US216A
Gäller från: VT 2011
Fastställt: 2011-04-13
Institution Institutionen för ämnesdidaktik

Huvudområde: Utbildningsvetenskap med inriktning mot språk och språkutveckling
Fördjupning: G1F - Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av Humanistiska fakultetsnämnden 2011-04-13.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen krävs godkänt resultat på minst två av tre delkurser på kursen Svenska/svenska som andraspråk i mångfaldens skola I, skolor F-6 (US106A).

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
TEXT	Texter barn möter	5
SKÖN	Skönlitteratur för barn	3.5
VFUG	VFU	1.5

Kursens innehåll

Kursen behandlar elevers möten med skönlitteratur och sakprosa utifrån språkvetenskapliga och litteraturvetenskapliga analysmetoder. Kursen innehåller verksamhetsförlagd utbildning om 1,5 hp där studenten undervisar.

Delkurs 1: Texter barn möter, 5 hp

I delkursen behandlas olika medier riktade till barn med fokus på skrivna texter. I delkursen prövas språkvetenskapliga modeller för analys av text och bild i olika genrer i sakprosa och skönlitteratur ur både ett första- och andraspråksperspektiv. Analyserna innefattar bl.a. läsbarhet och begriplighet och de studerande tränas i att analysera texters relation till kontexten utifrån språkvetenskapliga begrepp och perspektiv.

Delkurs 2: Skönlitteratur för barn, 5 hp (varav 1,5 hp VFU)

I delkursen behandlas barnlitteratur (barnböcker, bilderböcker, lyrik och övriga barnlitterära genrer) ur ett litteraturanalytiskt perspektiv i kombination med ett litteraturpedagogiskt perspektiv. Delkursen behandlar berättartekniker, genrer, genus, motiv och populärlitterära aspekter. Den ger underlag för att värdera barnlitteratur ur ett första- och andraspråksperspektiv och att se texterna ur ett språkutvecklingsperspektiv. Delkursen behandlar vidare barns reception och texter i samverkan med andra narrativa medier. Delkursen innehåller 1,5 hp VFU.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten kunna

- på ett ansvarsfullt sätt fungera som arbetsledare för elever
- tillämpa relevanta språkvetenskapliga och litteraturvetenskapliga metoder för analys av texter och bilder som en- och flerspråkiga elever möter

Undervisning

Undervisningen sker i form av föreläsningar, lektioner och seminarier. Deltagande i undervisningen samt närvaro under VFU är obligatoriskt och en förutsättning för examination i kursen.

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen examineras genom salstentamen, hemtentamen, muntliga redovisningar och skriftliga inlämningsuppgifter. Examinationens närmare uppläggning framgår av studiehandledningen.

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad skala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

För VFU gäller betygsskalan U-G.

c. Kursens betygsriterier delas ut vid kursstart.

d. För att få slutbetyget E på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser samt fullgjord och godkänd VFU.

e. Vid underkännande gäller att studerande har rätt att genomgå ytterligare fyra examinationer så länge kursen ges. Studerande som fått lägst betyget E - eller G på prov där betygsskalan U-G tillämpas - får inte genomgå förnyad examination för högre betyg. Studerande som underkänts i ordinarie VFU har rätt att genomgå ytterligare en VFU-period, dock inte fler än två VFU-perioder sammanlagt.

Studerande som fått betyget F eller Fx - eller U på prov där betygsskalan U-G tillämpas - två gånger av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminersperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna ovan.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan genomgången och godkänd kurs vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ingår i studiegången Engelska för skolår F-6. Kursen läses den andra terminen i inriktningen Svenska/svenska som andraspråk i mångfaldens skola tillsammans med kursen Svenska/svenska som andraspråk i mångfaldens skola II b, skolår F-6 (US226A).

För att studenten ska få bästa utbyte av kursen bör VFU erbjuda erfarenheter av skolor som också har flerspråkiga elever samt tillgodose behovet av undervisning i såväl förskoleklass, grundskolans tidigare år samt mellanåren.

Kurslitteratur

Delkurs 1: Texter barn möter, 5 hp

Axelsson, Monica. 2006. Litteracitetspraxis i förskolor med tvåspråkiga barn. I: Ord och bild ger mening. Svensklärarens årsskrift 2006. S. 53-67. (15 s.)

Gunnarsson, Britt-Louise & Karlsson, Anna-Malin (red.). 2007. Ett vidgat textbegrepp. (TeFa. 46.) Uppsala: FUMS, Institutionen för nordiska språk. Uppsala universitet.

Följande artiklar:

Gunder, Anna. Textuell verklighet. S. 74–81. (8 s.) (Stencil, säljs på institutionen)

Holsanova, Jana. Användares interaktion med multimodala texter. S. 41–58. (18 s.) (Tillgänglig på <http://www.sprakradet.se/2784>.)

Karlsson, Anna-Malin. Multimodalitet, multisekventialitet, interaktion och situation. Några sätt att tala om ”vidgade texter”. S. 20–26. (7 s.) (Stencil, säljs på institutionen)

Hellspong, Lennart & Ledin, Per. 1997. Vagar genom texten. Lund: Studentlitteratur. (290 s.)

Hene, Birgitta & Wåhlin, Kristian (1991). Vad gör en bok populär bland barn? I: B. Hene & S. Wahlén (red.). Barns läsutveckling och läsning. Rapport från ASLA:s höstsymposium i Stockholm, 15–16 november 1990. (ASLA:s skriftserie. 4.) S. 246–278. (33 s.) (Stencil, säljs på institutionen)

Holmberg, Per. 2010. Genrepedagogik i teori och praktik. Nyretorik och Sydneyskolan i två gymnasielärares klassrum. I: C. Falk m.fl. (red.), Svenskans beskrivning 30. (Svenskans beskrivning. 30.) Stockholm: Stockholms universitet, Institutionen för nordiska språk. S. 123–132. (10 s.) (Stencil, säljs på institutionen)

Josephson, Olle (red.). 2006. Textvård. Stockholm: Norstedts akademiska förlag.

Följande artiklar: (59 s.)

Björkvall, Anders. Bild och text i annonser. S. 94–101;

Josephson, Olle. En bok om textvård. S. 5–23;

Ransgårt, Martin. Läsvärda läroböcker kräver helhetsgrepp. S. 60–72.

Reichenberg, Monica. Röst och kausalitet i läroböcker. S. 45–59;

Sundberg, Gunlög. Att bedöma andraspråkstexter. S. 102–110.

Kuyumcu, Eija (2004). Genrer i skolans språkutvecklande arbete. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. S. 573–596. (24 s.)

Liberg, Caroline. 2001. Läromedelstexter i ett andraspråksperspektiv – möjligheter och begränsningar. I: Nauclet, Kerstin (red.). Symposium 2000 – ett andraspråksperspektiv på lärande. Stockholm: Sigma. S. 108–128. (21 s.) Finns tillgänglig på www.sfi.su.se/publikationer/symposierapperter

Lindberg, Inger. 2006. Med andra ord i bagaget. I: Bjar, Louise (red.). Det hänger på språket. Lund: Studentlitteratur. S. 57–92. (36 s.)

(ca 510 s.)

Delkurs 2: Skönlitteratur för barn, 5 hp

Barnlitteratur:

Barnlitteraturanalyser (2008). Maria Andersson & Elina Druker (red.). Lund: Studentlitteratur. (urval enligt lärarens anvisningar)

Edström, V. (1980 el. senare). Barnbokens form. Skrifter utgivna av Svenska Barnboksinstitutet Nr 11, Stockholm: Rabén & Sjögren. (s. 7-62)

Edström, V. (1992 el. senare). Astrid Lindgren – Vildtorning och lägereld. Stockholm: Rabén & Sjögren. (s. 80-118)

Ewald, A. (2007). Läs-kulturer: lärare, elever och litteraturläsning i grundskolans mellanår. Malmö: Lärarutbildningen, Malmö högskola. Ur kap. 6 ”Många textvärldar – lite litteraturläsning” (s. 268-298)

Hallberg, K. (1993). Litteraturläsning. Barnboken i undervisningen. Solna: Ekelund. (135 s.)

Hallberg, K. (red.) (1998a). ”Reflektioner kring den barnlitterära texten.” Läs mig — sluka mig! En bok om barnböcker. Stockholm: Natur & Kultur. (s. 11–15)

Hallberg, K. (red.) (1998c). ”Bilderbokens barn — drömmens och verklighetens resenärer. Svenska bilderböcker (1880–1945).” Läs mig — sluka mig! En bok om barnböcker. Stockholm: Natur & Kultur. (s.

Jönsson, K. (2007). Litteraturarbetets möjligheter: en studie av barnsläsning i årskurs F-3. Malmö: Lärarutbildningen, Malmö högskola.

Lund, Hans (red.) (2002). Intermedialitet. Ord, bild och ton i samspel. Lund: Studentlitteratur. Följande avsnitt läses:

Lund, Hans, "Medier i samspel", s. 9-24;

—, "Illustration", s. 55-62;

—, "Bildberättelser och tecknade serier, s. 71-78

Hedling, Erik, "Roman blir film", s. 229-234

Ohlsson, Anders, "Den filmiserade romanen", s. 235-242

Kåreland, L. (1998). "1900-talets svenska bilderbok. Några exempel." I: Hallberg, K. (red.). Läs mig — sluka mig! En bok om barnböcker. Stockholm: Natur & Kultur. (s. 277–295)

Westin, B. (1998). "Superbarn, vardagsbarn och vilda bebisar. Svenska bilderböcker 1945-1980." I: Hallberg, K. (red.). Läs mig — sluka mig! En bok om barnböcker. Stockholm: Natur & Kultur. (s. 246-276)

Skönlitteratur:

Sagor:

Andersen, H. C., "Flickan med svavelstickorna" (1845), "Den fula ankungen" (1843) och "Kejsarens nya kläder" (1837), Asbjørnsen, P. C., Moe, J., "Pannkakan som gav sig ut i världen", Grimm, Jacob & Grimm, Wilhelm, "Rödluvan", (svensk översättning 1857) samt någon folksaga från annan kultur och en nyskriven konstsaga.

Klassiker:

Beskow, Elsa, Tomtebobarnen (1910) Carroll, Lewis, Alice i Underlandet (1865 svensk översättning 1870). I urval enligt läroanvisningar Lagerlöf, Selma, Nils Holgerssons underbara resa, (1907). I urval enligt läroanvisningar Fitinghoff, Laura, Barnen ifrån Frostmofjället, (1907).

Lyrik:

Hellsing, Lennart, Krakel Spektakel-boken (1959) eller Lappricka, papprika (samlingsvolym från 1999), Lindgren, Barbro, Vi leker att du är en humla (2000) samt enl. lärarens anvisningar ex. på samtida barnlyrik.

Barnlitteratur – barnbok och bilderbok:

Bengtsson, Anna (1994). Bollongexpeditionen. Ingenjör Iver-Larsens dagboksanteckningar - upphittade av Anna Bengtsson.

Bergström, Gunilla, valfri bok om Alfons Åberg.

Edelfeldt, Inger (1986). Missne och Robin.

Forslind, Ann: Aj! Eller när jag hamnade på sjukhus.

Gripe, Maria (1978). Tordyveln flyger i skymningen.

Jansson, Tove (1957). Trollvinter.

Lindgren, Astrid (1973). Allra käraste syster.

Lindgren, Astrid (1963). Emil i Lönneberga. I urval enligt läroanvisningar.

Lindgren, Astrid (1945). Pippi Långstrump. I urval enligt läroanvisningar.

Lindgren, Astrid (1959). ”Sunnanäng”, novell ur samlingsvolymen Sunnanäng.

Lindgren, Barbro (1976). Jättehemligt/Lilla Sparvel.

Nilsson, Frida (2006). Hedvig och Max-Olov.

Nilsson, Per (1999). Flickan jag älskar heter Milena/Inte som alla andra.

Palm, Anna-Karin & Bengtsson, Anna (1999). Vildvinter.

Stark, Ulf (1984). Dårfinckar och dönickar.

Stark, Ulf (1991). Min vän Percys magiska gymnastikskor.

Storck, Åsa & Spee, Gitte (2004). Baddräkten.

alt. Sjögren, Viveca (2007). Den andra mamman.

Svedelid, Olof (1979). Mor är ingen häxa.

Populärlitteratur valda så att olika genrer representeras liksom flick- och pojkläsning t.ex. Gahrton, Måns, valfri Eva och Adam-bok eller tecknad serie, hästbok och barndeckare.

Läsa lätt-böcker och Börja läsa-böcker: t.ex. av Ulf Nilsson.

Två korta exempel på barndomsskildring inom vuxenlitteraturen, exempelvis texter av Stig Dagerman, Inger Edelfeldt, Mare Kandre eller Pär Lagerkvist.